

EESTI PÄEVALEHT

ESTNISKA DAGBLADET

NELJAPÄEVAL, Nr 46 (4136)
24. juunil 1976

Kuningas ja kuninganna tulevad lossi Logårdsstrappa juures maale kuninglikust paadist "Wasaorden". Neid tervitab ootav rahvamas, millelne ulatus välja ooperini ja Kungsträdgårdenini. Kaile olid sündmuse puhul asetatud lahtirullitavad rohuvaibad. Kohal oli EPL-fotograaf Andres Loor, kes võttis pildi.

Rannaleet ilmajaama juhataja

Seoses ilmajaama mõningate prognooside "viltuminekuga" küsis Expressen räästsi riikliku ilmateenistuse (väder-tjänst) eestlasest sheffilt Leo Rannaleedit, keda nüüd enam TV-prognoseerijana ei esine, kas võime usaldada meteoroloogide? Täevaminemise püha ajal juhtus ju, et lubatud päikese ja sooja asemel tuli külm ja vihm...

Leo Rannaleet on ütlelnud, et teatud viltulöömlised on juhtumel, kus ilmastikukaart kiiresti muutub, paratamata, kuid siiski on ilmateenistuse ennustused suurelt osalt täppiminevad ja korrektsed. Isegi pikemaajalistes ennustustes – viiepäeva-prognosidest – "lähed takke" tavaliselt kolm neljast prognoosist. Selles on kümne aasta statistika. Kui nüüd eksitusi on juhtunud just pühade ajal, mil rahvas on vaba, siis märgatakse seda eriti. Leo Rannaleet ütleb:

– Pealegi on suvel ilm ennustada raskesti kui talvel. Ilm on palju muutlikum. Kõrgrõhkonnad nõrgenevad kiiresti, rajulmad moodustuvad ootamatult. Ja suvine ilmastikusüsteem on üldse vähem kui talvine. Selletõttu on ilm sageli kohalik ja prognoosid ei saa suurt aldata avalikkust. Kui näiteks meteoroloogid reedel avastavad vähema vihmapiirkonna lõunapool Gröönimaad ja ennustavad, et see pühapäeval, kaks ööpäeva hiljem, jõuab Norrköpingisse, kuid tuleb tegelikult Stockholm – siis ole siis ilmaennustaja sellegipoolest olnud suhteliselt täpsed? Muidugi ei mõtle nii stockholmased.

Nagu öeldud, täitub viiepäeva-prognosidest praegu 60 protsenti. Need on raadio-TV poolt tellitud ja mitte ametlikud. Prognoosid aga paranevad veelgi, kui nüüd Norrköpingisse viidud ilmateenistus saab uue raaliseadme suurema kapasiteediga. Aastakümneni lõpul luuakse Londonis ülderoopiline ilmastikukeskus, mis varustatakse seninähtamatu kapasiteediga raalidega. Need võimaldavad juba 10 ööpäeva prognoose. (EPL/K).

180 000 väljas kuninga pulmas

Muinasjutt "lihttrahva tütrest", kes sai endale kuninga ja terve (sotsiaaldemokraatliku) kuningriigi, tõestas Stockholmis, laupäeval, 19. juunil, mil Rootsi noor kuningas Carl Gustaf Storkyrka kirikus Vanalinna peapiiskop Olof Sundby poolt laulatati kristlikku abiellu saksa-brasiilia päritoluga Silvia Renate Sommerlathiga.

Politsei arvestuse järgi seisis 180 000 pealtvaatajat, nende hulgas suurel arvul saksa turiste, kannatlikult mitu tundi päikesepaistisel aga jahedal varasuvisel ennelõunal kesklinna pulmakorteezi-tee ääres oodati elevusega pruutpaari sõitu läbi linna kohe pärast laulatust.

Sõit toimus osaliselt lahtises tölhas kuningliku luhukaitse saatel, osalt 18-nda sajandi sõudepaadis "Wasaorden" üle Mälari söpi otse lossi idapoolse külje ette. Silin – Logårds-treppide juures, kuhu pulmapäeva puhuks kivisiltusel – laotati rohetav muru ja istutati 6500 helesinist ja kollast võõrasena, oli pressipoodiumil ka EPL reporter, Radio Liberty kirjasaatja ja EPL pressifotograaf. Eestlastest olid pulmakirjasaatjate osas tegevad veel "The Daily Telegraphi" kauaaegne Skandinaavia korrespondent Elga Elläser ning Tidningarnas Telegrambyrå reporter Uno Käärik.

Korteezitee spaleeris seisvate sõjaväe – tsiviilorganisatsioonide esindajate hulgas oli mitmeid eestlastest liikmeid. Lossi sisseõues seisvate sõjaväe üksuste hulgas ei puudunud ka meie meestest rootsi armee ohvitser. Auvalves organisatsioonid hõlmasid ka mitmeid laskesporti klubisid ja sügavvee sukeldujaid, kes olid välja ilmunud oma oranzhpunastes kummiklõnades. Teatavasti harrastab kuningas Carl Gustaf

niihästi laskesporti kui sukeldumist.

Ligi 500 miljonit inimest kogu maailmas nägid kaks ja pool tundi kestnud pulmapäeva-saadet televisioonis TV ees istus praktiliselt kogu rootsi rahvas. Nagu teatas õhtuleht "Expressen", monteeriti saate helitausta ühtluse otstarbel ka eriline stereomikrofon kuninglikku pulmatõlda, aga siiski nii, et noorpaari omavahelist jüdemist edasi ei antud.

Pulmade puhuks tulid Stockholmisse viieks nädalaks Rootsi kuni ka Taani ja Briti sõjalaevad. Rootsi kuningliku lennuväeüksus tegi demonstratsioonilennu pruutpaari kohal, kui see "Wasaordenil" lossi poole sõitis, jõmistades taevasse suitsujäast suure südame. Valves oli 1000 mündris politseiniku, nendest 450 teistest linnadest kohale toodud ning umbes 100 kriminaalametnikku.

Vürduseks võib tuua Hrustshovi küllaskäiku Stockholmis a. 1964, mil teda valvas "ainult" 900 politseiniku.

Ametlike pulmakäiklasi oli 1300, nendest 300 riigipäid, sugulasi ja lähemaid sõpra kes pulma-lunchist lossis Järgik. 2

Eestirootsi näitusel

Näituse avaja piiskop Sven Danell, Noarootsi kirikuõpetaja kolmekümnenäitlast, koos abikaasaga (keskel) ja eestirootsi näitme bandi rahvarõivade kandvate esindajatega. (EPL-foto LEPPER).

Piiskop Sven Danell, kõigile eestlastele hästitutund eesti keelt kõnelev endine Noarootsi koguduse õpetaja ja hilisem Skara piiskop, oli avajaks Riigi Ajaloomuuseumis Stockholmis toimuvale näitusele "Eestirootsi kirikumälestused".

Muuseumi suur saal oli tulvil publikut, kelle hulgas arusaadavalt enamuse moo-

dustasid eestirootslased kui asjaosalased, kelledest paljud olid tulnud koduranna rahvapiet.

Eksponaadid meenutavad just kodurandu, seest tegemist on kodukirikute üle mere kaasatoodud inventari ja kunsti-väärtustega.

Järgik. 2

Bestiroosti kirikunäitusel avamisel Stockholmis Rigi ajaloomuuseumis täitsid eestirootslased suure baroksaali, moodustades jälle kodukoguduse, lauldes vanu koraale orkestri saatel. (SPL-foto LEPPER).

Miks on kommunismil maailmas vene nägu?

Pärast surma on avaldatud Londonis surnud ungari poliitilise põgeniku Tibor Szamuely teos "Vene pärandsus", milles autor analüüsib maailmakommunismi tekkimist ja arengut, eriti rõhutades asjaolu, et ajalooliste mõjutuste tõttu on maailmakommunism võtnud "vene näo". Seda mitte ükski Venemaal, vaid ka mujal, eriti Venemaa lähenduses ja sellest idapool.

Szamuely on tuntud ungari kommunisti poeg, sündinud Moskvas 1925. Ta on õppinud Inglismaal ja Moskvast, viibinud kurikulisas Vorkuta laagris poliitilise vangina, töötanud pärast Stalini surma Budapesti ülikoolis professorina ja põgenenud hiljem läände, olles üks lugupetumalaid "sovetoloogid".

Szamuely juhib oma kätte kateheapanu asjaolu, et vene ühiskond jäigi 200 aastat kestnud "mongoli like" tõttu on muutnud oma iseloomu ja kujunenud suhteliselt isaneisest hoopis idamaisemaks ja meitsikumaks.

Venelased võtsid üle mongoolide taktika: vägeva sõjalise aparaadi, range kontrolli kodaniku üle, kollektiivsed karistused, rahvastiku massilise ümberpaigutamise (küüditamised) ja riigivõimu poolt harrastatud kavalajumuse. Autori järgi löid tegelikult mongolid tsariaegse poliitiseirli. Sellele lisandus Bütsantsist (Ida-Roomast) saadud kujutlus, et Moskva on "kolmas Rooma" ja "loodud uue maailma" maale valitsema, selle

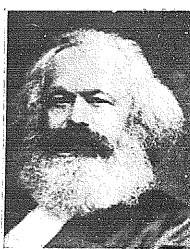
kuidas venelaste sõjapoliitismastodid pärast "tatarsi liket" on muutunud tunduvalt meitsikumaks. "Tavalise" rõvimise ja põletamise asemel, mis kuulus selleaegse sõjapoliitismi hulka (ja mida harrastasid ka meie esivanemad) on tulnud meelele ja äärmiselt meele "põletatud maad" taktika, suure rahvahulka vangidevamine, brutaalne plannimine ja isgasuue lupudamisse puudumise venelaste seaduste vastu.

Tsarsaigaj poliitiseiliku mentaliteedi võtsid üle selle võitma vastu võitlevad vene haritlased ja pahempoolsed juha usna varakult. Nähti, et Venemaa on poliitiseilist ja ühiskondlikult euroopast maha jäänud – ja tahteti Euroopale järele jõuda tatarlike meetoditega. Algses "võideldi mudugi päriskorjuse vastu, kuid pärast päriskorjuse kaotamist Venemaal a 1861 muutus võitluse iseloom ja taktika.

Nikolai Tšernoshevskij kirjutab a 1889 pamfletis "Mis tuleb teha", ta uskus ainult ühiskonna vägivalladesse muutumise, mida pidi teostama käputais hästi distsiplineeritud revolutsionäre. Iga ajaloo tunaja märkab Tšernoshevskij Lenini eelkäijat Peter Zaitnevski vangis brošüüri "Noor Venemaa" mis sisaldas täpse revolutsioonilise programmi. Kompaktne ellitruup pidi algses kõrvaldamis kõik teised revolutsioonilised grupid ja liikumised ja siis teostama rahustamatult diktatuuri, venemaal tuli kõik kapitali konfiskeerida ja põllupidamine kollektiviseerida. Lapsi tuli kasvata ühtses lasteasutuses, perekonnad tulid likvideerida, "kodanlike elemendi" hävitada ja riiki valitseda terrori abil. Lühemad vabadused olid Zaitnevskij järgi ainult "eraeagiolitide" pöödlused, mis tulid hajatamatu likvideerida – "ühiskonna hüve" oli juhtnöörik.

Neli mõtet oleks läänemaailmas peetud vangis viimase, hüsteerilise nooruki paranoilikes purseteks ja neile poleks suuremat tähelepanu osistatud. Venemaal kujunesid taolised mõtted tegelikult riigipoliitika juhtnöörideks. Vene kirjanudud tähelepanekul jälgija märkab, et taolised autoritaarsed ihad ja mõtted pildivad korduvult kirjanike teostes – muuhulgas ka Dostojevskij loomingus, keda kommunistid müüdi hästi ei taha tunustada. "Vene hing" ei näi tundvat ega hindavat läänemaist kompromissidel põhinevat demokraatlikku mentaliteeti.

Vägivalda vastu saab võidelda ainult vägivaldaga – ja kui üks vägivald on likvideeritud, asendab selle teine terror – see on Venemaa ajaloo punane niit. Tänapäeval ilmneb see vene kommunismi meelehulikus võitluses

Karl Marx ei uskunud, et alanenend Venemaa võiks kujundada tema revolutsiooni mudeliks.

nende tendentside vastu, mis – esialgu küll ainult teoreetiliselt – ilmnevad Rootsis ja Prantsusmaal – või välja on pursanud Tšehhoslovakkias ja mõnel muul satelliitmaal. Ida-pool aga – Hiinas, Vietnams, Kambodžas ja Põhja-Koreas – näitab autoritaarne kommunism eriti teravalt oma kompromissita nägu. Täpsemalt vaid jälgida vaid haased sõnumeid, mis nendest maailmest läände jõuavad. Ajapeemine, suure rahvahulka vägivallade küüditamine, kogu riigi ja rahva isoleerimine välismaailmast kuuluvate toiduke juurde – traditsioonina mõigolide omaaegsest valitsusajast alates.

Huvitav on jälgida Marxi suhtumist venelastesse ja Venemaa. Marx ei uskunud Marxi, et igati mahajäänud riigis nagu Venemaa võiks toimuda mingit revolutsiooni – see oli Marxi järgi võimalik ju ainult arenenud tööstusmaades. Aga nagu peagu kõiges muus, nii läks ka siin Marxi ennustus nurja. Pärast chaotilistunud Pariisi kommuni mässu a 1871 pööras vananev sotsialistlik teoreetik oma silmad ida poole.

"Kapital" tõlgiti 1872 uude keelde (esimest korda üldse võõrkeelde). Vene teasurub lubas raamatut trükkimist, pidades seda "ohutuks teoreetiseerimiseks". Marksism hakkas mõjutama mässumõtteid venelasi.

Täielpoolt mõjutasid venelike ideed Marxi 1882 kirjutatud Marxi esimese venekeelse kommunistilise manifesti. Selles ta võttis omaks kõik venelaste lemmik-ideed – muuhulgas, et tööstuslikult mahajäänud Venemaa on revolutsionäärlikult võitluses eestriimas, samuti rõhutas ta "võimalust, et agrarne ühiskond võib ilma tööstusliku vägivallata üle revolutsionäärlikult muutuda. Vene revolutsionäärid läksid massiliselt üle marksistlikule liinile – ja meie silmades alid kujunes sellest N. Lidži "riigikar".

Venelased on andnud maailmakommunismile oma näo – sellest tõlgasid ei saa mõnda minna. See nägu püsib veel tänapäevalgi, kuigi selle ette on varjused asetatud erisuguseid "märke" ja kuigi mõni kommunist on hakanud tegema grimasse. Esialgu aga pole nägu ise muutunud: venele kommunism on kogu maailmas ikka veel autoritaarne, ümgiustumata sõnakummitat nõudev ja ühiskondlike tuginev, mis tahab hävitada juurestki oma alid ümber kõik teised usud ja tšeksidamised. (EPL/AI).

ROOSISÕNAD

Ühenduses August Mägu mälestuses "Homnikust keskpäevani" nimetatud "roosisõnade" kasutamisele on A.J. L. (Lein-järvi) "Vaba Eesti Sõna's" 11.9.1975 (sama artiklil ilmunud "Eesti Elavalehes" 2.9.1976) pühitud taolisi sõnu meenutada ja neld ka seletada. Andmete puudulikuse tõttu on toodud "nõia-vormel":

SATOR
AREFO
T E R E T
O P E R A
R O T A S

lahendus paraku jäänud poolikuks.

Käesoleval juhul on tegemist nr. palindroomiga. Palindroom (kreeka k.) on tagasipöörav sõna või lause, mis tagurpidi loetuna annab sama sõna (näit. kilrik) või mingi teise tähendusega sõna (näit. kool-look). Meie maailmas ruudus võib sõnu loetud vaasult paremale, paremalt vasakule, ülevaalt alla, alt ülles – palindroom on siin vormilt täiesti.

Viis igas inimpõlves tõstatat keegi jälle küsimuse selle saia-pärase sõnade mängu tähenduse kohta. Igatahes on footis mode sin viimilise ajal mitmes ajalehes ja ajakirjas saade küsimust puudutatud ja lahendusi otsitud, nõnda kunagises "Stockholms Tõinglening" ja viimati a. 1975 "Svenska Dagbladetis".

Tõikimine on võimalik. Sõnasõnaline tõige oleks: "Külvaiga Arepo hoiab (juhhib) tööd tehes ratasat". Metonüümset, s.o. ümbernimetustlikult võiks ka kolida: "Põldur Arepo juhii tööd tehes vauuriti resp. hobust", mille põhjal on arvatud, et tegemist on väga vana pälviga põlvitöö kaitsevõime poole, teiselt poolt on seda peetud mingiks lühendatud klostri reeglisk, millega rõhutatiks lühikamatu palvetamise vajadust. Ükski neist ja veel teiste võimalikest seletustest ei ole leidnud üldist tunnustust.

A. 1926 aga andis saksa professor Felix Grosser sellele müstiliselt meelitatavale, mis sajanide jooksul on põhjustanud väga pal-

ju peaurimuid, õprile usutava lahenduse. Grosser loobus katset vormelt tõikida või selle õigust seletada kui ladinakeelseid sõnu lühendusi. Ta katsus probleemile lahenduse üksikute kirjatähedena tähtsustada. Ümbergruppimise teel ei ei näha, kas on võimalik kombinereeda mingit selgemat mõtet. Tulemus oli üllatav: maagiline ruut sisaldas kirjatähed koguise, mis on just paras ladinakeelse Meie isa päive (Pater noster) algusestide katekordseks moodustamiseks, plus kristlik jumala sõmbol A ja O (aigus ja ots – Ilm. 1,8), kreeka tähtsustik esimese ja viimise täht. Ainus täht, mis esineb ainult üks kord, on N, ja see näib, kuidas gruppeerimine peab toimuma:

P
A
T
E
R
O

AFATEROSTERO

O
S
T
E
T
R

Nõnda siis ristimärk või – kuju. Ilmselt on selles müstilis ruudus tegemist kristliku sümboliga. Vahest keegi kristlane ristiüha jagatavusarvise arvestades moodustas selle viitaspool seajale mõistatuna tunnusena päive algusestide, mis kristlastele ol ol pühim kui kõik muu. Ristitus saades riigiusus ümnes aegamööda vormelt tõeline süve, kui jäänud teadmise, et need arusaamatud sõnad annavad traditsioonilise, pühitustud maagilise tarbeluise, mis võib kaiteia isgasuuse häda, ka "roosi" vastu.

Palindroome võib ajavilksel aspitades tänapäevalgi. Nii on kapellmeister Jerry Högstedt teinud ühe rootsikeelse, kuigi mitte täiesti reeglipärase, sead tagurpidi lugedes tuleb kirjatähki pisti nihutada: "I Revali siiti ni alaid i nati i slaveri". (Sv. Dagbladet 15.1.1975). E. Köpp.

Eesti misjonär Uus Gineasse

TORONTO (ME) – Märil kus lahkus Torontost noor eestlane Fred Peipman koos oma ameerikaistest abikaasa ja kahe lapsega. Pereik Peipman usas ajutiselt etama Sydneyse, et sealt hiljem edasi Uus Gineasse lennata. Viimases riigis kasvatavad Peipmanid misjonäridena tööle hakata. Praegu õpivad nad papua suguharu eestl Austraalias.

Fred Peipman sündis Austraalias Torontos. Taas saas ta elama 1963.a. Hiljem sõltetas ta ühendriikidesse, kus lõpetas Columbia Biblic College South Carolinas. Kõiks oma õpetajat abikaasa Romanega töötas ta selle järele, et sealt hiljem edasi Uus Gineasse laste kodus New Yorgi osariigis. 1975.a. tuli Fred Peipman tagasi Torontosse, kus tegutses baptisti koguduses kuni Austraaliasse siirdumiseni. Misjonäridena soovivad Peipmanid ennast eriti

põhendada Uus-Gineasa kristlike jultilide väljaõpetamisel.

Varem on eestlastest misjonäridena tegutsenud Uus-Gineasa Eva Seppi-McGrath ja Felix Pitt, Lahemaal andmeid Fred Peipmani tööst on võimalik saada Toronto baptisti koguduse välismisjoni komiteilt.

Edgar Pent, Sakamaa-eestlaste tuntud laulu- ja pillimees, tähtsast Waldbröis oma 50-a. sünnipäeva.

Aleksander Luik, Hesseni eestl rahvuskoondise kaitsesagse esimese ja Frankfurti eestlaste elindaja, tähtsast Frankfurtis oma 60-a. sünnipäeva. Kodumal tegutses ta tehnilise kaubanduse alal.

Göteborgi Eesti Alghooli juhataja Eero Turius annab oma kooli lõpetavale Evi Kuarele lõputunnustuse. Soovib õnne ja edu õpingute jätkamisel uues koolis. (Foto Kopler).

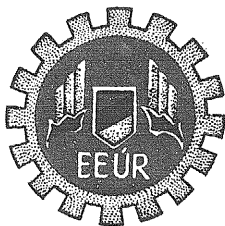
Djuro keskaegses viikses meremeeste kirikus laulatas õpetaja Thomas Vaga koos aktiivset eesti noort – Tarmo Sipa ja Katrin Härm. Mõlemad on tegevad Nii teatris, rahvatantsiliste hulgas kui ka kuuendates organisatsioonides. Tarmo Sepp on praegu Stockholmis Eesti Meie meeskonnas ning tegev ka ajakirjanikuna. Priat on artikli Reda Härm ja tema abikaasa Malle tütar. Pühapäeviti peeti pruudi vanemate süvõelodus Djuro arvukate noorte pühapäevaste eesti noorte hulgas. Laulatastlusele kirikus esines soolalauluga tenor Harry Kaasik.

Riin Rivanool

BEKLAAM

Tammert – 19.41.
Parimatest kõrge jõustikute-
lemustest kodumaal nimetaksi-
me veel veljo Kuusemäe 61.64
kettahetis ja noorterekordi püs-
itanud kaugshüppaja Henn
Pürisilla 7.56.

titanud kaugushüppaja Henn
Püürisilla 7.56

EESTI ETTEVÕTJATE ÜHING ROOTSIS TERVITAB KÕIKI KAASMAALASI VÕIDUPÜHAL 1976

AB ADOPLAST

Plastitööstus
Saltsjö-Boo

AROSTRYCK

Uppsala

ATLANTIC PLAST AB

Plastitööstus
Huddinge

BANKERYDS

TEKNISKA AFFÄR

Majapidamistarbed. Värvid
Bankeryd

CORTEC AB

Malmö

EESTI KIRJANIKE

KOOPERATIIV

Kirjastus
Lund

AB EESTI MAJA

Stockholm

EESTI PÄEVALEHT

FÖRLAGS AB

Stockholm

ESKILSTUNA

MODELLINDUSTRI AB

Valumodelite tööstus
Eskilstuna

AB ESTOMATIC

Masinatööstus
Söderhamn

ESTRA MEKANO

Puutööstus
Saltsjö-Boo

GULDVARUFIRMA

ESTO AB

Kuldesemete hulgimüük
Stockholm

PEETER HALDNA

Köösner
Stockholm

HALDUR AB

Konsultfirma
Stockholm

HOIVAIMPORT AB

Väliskaubanduse ettevõte
Göteborg

HÖBELAIDS

LIVSMEDEL

Toitained
Stockholm

IFB ANATOMISKA

BANDAGE AB

Arstlikud bandaazhid
Stockholm

FIRMA

BERNHARD INGEL

Ehteasjade tööstus
Hägersten

AB KANGROVERKEN

Metallitööstus
Eket

AB LEVEPLAST

Plastitööstus
Segeltorp

Ingenjõrsfirma

ALBERT MEERIK

KONSULT

Stockholm

AB A. Mikkov

Kuld ja brillandid
Stockholm

MISOMEX AB

Täisautomaatsed korduskopeerimis-
masinad
Hägersten

NORDISKA TO-LU

Keemiatööstus
Uppsala

NORRMALMS RADIO

& ELVARUHUS AB

TV-raadio-stereo-majapidamismasinad
Hägersten

OJA'S FOTO

Foto-raadio-stereo
Stockholm

RAAGS LIVSMEDEL

Toitained
Stockholm

RIKSBY-TRYCK AB

Trükikoda
Sundbyberg

WILLEM PEEKERS

BAGERI AB

Leivatööstused
Solna — Mölndal

KUSTI PÖLD

Toitained
Stockholm

RADA MEKANISKA

VERKSTADEN

Peenmehaanika tööstus
Sundbyberg

K. A. RÜTMAN & CO

Väliskaubanduse ettevõte
Stockholm

SIFFER-SERVICE

DATACENTRAL AB

Datateenindusbüroo
Stockholm

AB SIMSON BRÖD

Leivatööstus
Solna

AB STOCKHOLMS

PLASTINDUSTRI

Plastitööstus
Huddinge

STUVSTA FORM-

& PRESSVERKTYG AB

Plastikavormide tööstus
Huddinge

SVENSKA

PLASTFABRIKEN AB

Plastitööstus
Farsta

SÖDERTÄLJE

PLASTINDUSTRI

Södertälje

AB TEKNOPLAST

Plastitööstus
Sundbyberg

TOOMINGS BAGERI AB

Leivatööstus
Bandhagen

Leinateated

Spängas Stockholmis suri 23. mail Elin Sofia Inkapööl, n-na Gabriellson, sünd. 13. märtsil 1891 Soomes.

Lidingö suri 17. märtsil Oskar v. Kurland, sünd. 18. märtsil 1897 Erastes. Kadu kuulus Sinalepa mõisa omanike perekonda Läänemaal.

Lindens-Odenwalds Sak-samaal suri 9. aprillil Paul Lest-bai, sünd. 22. jaanuaril 1889 Ra-vilas Reetis.

Seabrookis USA-s suri 6. juunil Pester Saar, sünd. a. 1903 Saa-remaal.

Tartus suri Amanda Tendre, sünd. 13. märtsil 1892 Tartus.

Rosemeadis Californias suri 30. mail Katrin Nikhus, sünd. 11. juunil 1892.

Armas abikaasa, kallid emad

Milvi Laid Zimmerman

Sünd. 15/8 1906 Tallinnas

Surn. 12/6 1976 Stockholmis

Sügavas leinas

ABIKAASA

POGG

perekonnaga

Matusetalitus on valik-selt toimunud. Lahkunu soovil palume sõpru, kelle soovivad teda mälestada, lilledel asemel toetada Cancerfondi - pgiro 706 602-0

Meie armast

Milvi Laid'i

mälestavad leinas

ENDISED KOLLEEGID

ja

STOCKHOLMI EESTI TEA-TER

Armast

Milvi Laid Zimmermani

mälestavad

HILDA ja JUHAN KOKLA

Meie keskeil igavikku lahku-nud

Wiia Sepp

Sünd. 6/8 1887 Kihekkonnal

Surn. 19/6 1976 Möldalis

Sügavas leinas

RICHARD

AUGUST ja ELLA

LAPSELAISED

perekonnadega

Matusetalitus toimub nelja-päeval, 24. juunil kell 15.00 Jonseredi kirikus.

Paul Just

Sünd. 16/6 1910

Surn. 18/6 1976

Sa tulid alati rõõmsalt naeratades, häasudamikkult ja abivalmilt, kuid lahkusid ootamatult, jättes järele sügavaima leina ning kurbuse.

Kustumata mälestus Sinule, kallis scher ja jahimees.

Perekonnad:

AID

HANSO

TAMMARV

AREMANN

ja

MAABERG

SUI

Armast

Helmuth Krepp'i

Sünd. 26/7 1913

Surn. juunis 1976 Tallinnas

mälestavad leinas

ENN

ENDEL, ALAR,

HELJO, TIINA, KERSTI

ja JUHO

perekonnadega Rootsis, Ka-nadas ja USA-s

Kui esineb surmajuhtum

Konsulteerige suurima usal-dusega matusetööd

Thure Söderquist Begravnings & Eldbegängelsebyrå

Mariatorget 1

116 45 Stockholm

Tel. 44 89 07, 44 89 08

Eriala:

Eestikombelised matusetalitused

Õõpäevane valvekord

STOCKHOLM: Surnustajupa-ha jumalateenistus peetakse jaanipäeval, neljapäeval, 24. juunil kell 18 Eesti matusespaigal Met-sakalmistul. Õpetaja August Sakdur. Lauulehed.

VABARIKKUD

STOCKHOLM: Normaalmi Bapt. kirik, Norrtullsgat. 37, 27/6 kell 14 jumalat. O. Targama jt.

STOCKHOLM: Nelipõhi kirik, brävallgat. 11, jaanipäeval, 26/6 väljajõut Norrköpingisse, Svärtingi. Jumalateenistused koos Filatistia kirikus.

Tesp. 29/6 kell 19 pilbi- ja palvetund.

ALINGSÅS: BETTELKIRIK, Nygat. 19, 4/7 kell 14 jumalat. V. Krebl Torontost jt.

NORRKÖPING: Evangeelsed suvepäevad - Hembyggårdens, Svärtingis 25/6 kell 18 toetus, 26/6 kell 10 palve, kell 11 jumalat. Tabernaakelis ja kell 16 Svärtingis, 27/6 kell 10 palve ja kell 11 jumalat. Svärtingis.

Buss nr 27 väljub Norrtullist poolteist ja pool tundi enne koo-soleku Svärtingis.

ESKILSTUNA: Nelipõhi kirik, Filatistia. Õtendus: Laup. 26/6 kell 16 et ja jumalateenistust. Eelmises teates, et on jumalat., on eksitus.

Pääsesid läände

Koduma oкупatsoonivõimude loal kiltasid Austraalias elavate õde Manfred Pilvik ja Lään-Saksamaal elavate sugulaste Heene Kruus.

Soomes oli tütre juures Aita Raudvilt ja sugulase juures Timofei Ulla.

J. Laiuste 90-aastane

Stockholmis tähistas 16. juunil oma 90. sünnipäeva end. peda-goog Jelema Laiuste.

Juubilar sünd. 16. juunil 1886 Haapsalus, õppis Pärnu güm-naasiumis, mille lõpetas koos selle pedagoogika klassiga. 1907. a. alates töötas õpetajana Võru gümnaasiumis ja progümnaasiumis. Õppekonna kurator Prutshenko korraldusel viidi ta üle Riia poeglaste gümnaasiumi õpetajaks. Enne kui ta jõudis Riiga saadis evakuatsiooni sõja-koor 1917. a. ligineva frontid tõttu Salaski, milline oli Pensa ku-bermangulinn. J. Laiuste töötas seal kolm aastat Riia Gümnaasiumi õpetajana. 1921. a. õnnestus tal koos abikaasa ja lastega pää-seda tagasi vabepääl iseseisvu-nud Eestisse. Ta töötas kuni põ-genemiseni 1944. a. sügisel õpe-tajana Pärnus, pikemat aega 9. algkoolis. Rootsis elas J. Laiuste kuni abikaasa surmani 1969. Up-salast, võttes mih oma sällise Eesti Sõja koori tööst.

Washingtoni tunnustus aukonsulile

NEW YORK (EPL) - Alates veebruarist 1970 on Los Angeles USA-s tegutsenud Eesti Vabariigi aaukskonsulina Ernst Laur. Viidud on USA välisminis-teriumi tunnistatud Eesti va-bariigi peakonsul saadiku üe-sannetes Ernst Jaaksoni ette-panekul Ernst Lauri kui Eesti vabariigi aukonsulit Los Angeles linnastatud tegevuspiir-konnaga kogu Kalifornia osariigi ulatuses.

Washingtoni tunnustus aukonsulile

NEW YORK (EPL) - Alates veebruarist 1970 on Los Angeles USA-s tegutsenud Eesti Vabariigi aaukskonsulina Ernst Laur. Viidud on USA välisminis-teriumi tunnistatud Eesti va-bariigi peakonsul saadiku üe-sannetes Ernst Jaaksoni ette-panekul Ernst Lauri kui Eesti vabariigi aukonsulit Los Angeles linnastatud tegevuspiir-konnaga kogu Kalifornia osariigi ulatuses.

Jaanipäev Metsakodus

On nagu loomulik, et Põhjala suve kõrgpunkt - jaanipäev, veedetakse vabas looduses. Met-sakodu Suviharjapidu pakub sel-leks ühe võimaluse ja pealegi mitmekesine kavaga. Laupäeval, 28. juunil avatakse peo ametlik osa tavakohase aktusega kell 12. Avastõna, palvus, peokõne, soolo-laul ja palju muud. Toimuvad võrkpallivõistlused, esitatakse rahvatantsu, istutatakse lõkke ää-re ning "keerutatakse jalga". Jaanipäeval, 28. juunil avatakse peo ametlik osa tavakohase aktusega kell 12. Avastõna, palvus, peokõne, soolo-laul ja palju muud. Toimuvad võrkpallivõistlused, esitatakse rahvatantsu, istutatakse lõkke ää-re ning "keerutatakse jalga". Kui kellelgi on raskusi õige tee leidmisega, palume kaunist te-lefonil 6615-6200!

Palume aidake meid!

KASSARI

soovib osta meeste ja naiste rahvarõivaid

terveid komplekte või ka osa-sid.

Palume helistada:

Tõu Shim-Jerkman - tel. 0780/194 12 või Helge Laas - 08/29 69 65

Suvmaja

välja üürida või müüa ka aastaringi elada. Naabrid eestlased. Tel. 016/14 60 85 (kl. 8-12 vahel).

Privathandeln är inte längre så privat

Privathandeln vill gärna framstå som en massa småföretagare i kamp mot det väldiga Konsum. Bilden är inte speciellt sann. I alla fall inte när det gäller livsmedel.

Bakom ICA-butikerna står en gemensam organisation som ofta finansierar merparten i många butiker. Bakom FAVOR och Vivo och många andra enskilda butiker står storgrossisten DAGAB ägd främst av Salén-rederierna och Johnsonkoncernen.

Självfallet drivs dessa butiker och företag för att ge vinst åt sina ägare.

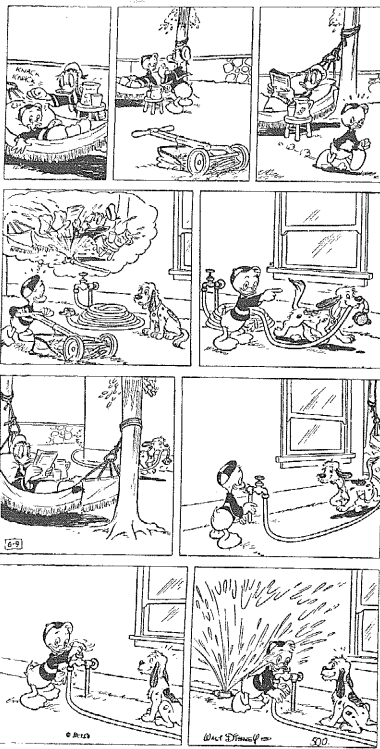
Nu när prisskillnaderna ofta är minimala är det just själva ägandet som är intressant. Konsum äger vi medlemmar tillsammans. Vinsterna, vare sig de är stora eller små, skördar vi själva. Hur stora de ska bli avgör vi genom våra köp.

Nu är det nästan bara tre företag kvar som förser dig med livets nödortf. Som väl är, är ett konsumentägt.

Handla konsumentägt!

Piilupart Kalle

Fantoom

Telesiooniprogramm

TV : Torsdag

TORSdag 24 JUNI TELEVISION 1

8.00 Sagan om Flopsys ungar. Det påstas att man blir sömning av sällad men att han är mycket av den. Men då kanske man ska vara kardin. Flopsys ungar somnade nämligen just vid muren där Karlsson ömmer gräsklipparen.

Den engelska barbokförfattarinnan Beatrix Potters berättelse om Flopsys ungar är det tredje programmet av åtta i serien av hennes sagor.

9.15-9.25 Vill du lära dig segla? Om rätt sätt och vett på vinden b. 6. Hur lägger du ut på sin sjöns blåst med bryggan?

10.00 Meddelna neda.

10.25 Enas Irfränder. 2. En drottningens vinst.

10.50 Rätt från den 23/6.

11.25 TV-nytt, väder.

12.30 Passiollena - koreografisk untration av Conny Borg och Arne Eriksson.

Föreläsningen ges i samarbete med Malmö Stadsteater.

13.10 Snodder som jobbar. 3. (13) Ett övergivet gammalt slott för blåblått liv utan att dess ägare, Lord Brett Sinclair, vet om det.

1 rollerna: Tony Curtis och Roger Moore. Regi: David Greene.

14.00 Aktuellt, väder.

15.30 TV-nytt.

15.35-15.45 Enas Irfränder.

När grekerna erövrade Troja plundrade de staden, dödade männen och tog kvinnorna och barn tillfångna. Enas sökte sin hustru Krecusa. Hennes vålnad uppenbarade sig för honom och uppmanade honom att fly och han lydde. Men på flykten tog han sin far Jekas, sin son Oskanios och de trojaner, som överlevde. Regi: Franco Rossi efter Vergilius.

1 huvudrollerna: Enas - Giulio Brogi, Dido - Olga Karlatos, Anna - Dusica Zegarac, Krecusa - Angelika Zierke, Venus - Mariu Toio. Berättare: Kurt-Olof Sundström.

15.55 TV-nytt, väder.

16.00 Från Barnredaktionen: 19.00 Vi samlar på sälar! Sex tekniska filmer om smållingar av Gunnar Lunde. 4. Alla-ginger-samlingen.

19.10 Simskolan. Åke Brölin lär vuxna och barn leka, plaska och simma.

19.30 Rapport, väder.

20.00 Samtal för miljardärer - telefonindustrin har nu växt i 100 år. En miljard människor har tillgång till telefon och det pratas för drygt 300 miljard per år.

TV : Fredag

FREDag 2 JULI TELEVISION 1

9.00-9.25 Somnarmorgon: Bogsberättelse. 4. Familjeserie som inte alla bandler om någon riktig bogsberättelse utan om vänskapen mellan Eia & Axel Zwi.

1 rollerna: Karin Lundmark, Gunnar Ekvall, Inga Alenius, Ingemar Svensson, Rolf Larsson, Annalena Hedman. Manus: Hans-Eric Hellberg. Regi: Rolf Larsson/Sven Lind.

10.25 Meddelanden.

11.25 Enas Irfränder. 6. I dödsriket. Repris från torsdagen.

TV : Lördag

LORDag 26 JUNI MIDSOMMARDAGEN TELEVISION 1

10.00-11.15 Morgonmassa från Tunet på Norra Berget i Sundsvall. Programledare Ingvar Arman.

Medv: Elisabeth Modén och Heidi Jonsson, sång. Sundsvall-Timrå Filadelfiska Musikår och Frälsningsarméns Hornmusik. Sundsvall Dir: Sig Robertsson och Bo Derborn.

Suomenkieliset ohjelmat:

Keskisäksäprika program:

1.20 Kunko ja kaverit.

2.30 Tavassapa - tallelläpää.

3.30 Linnunen - en konstarens berg.

En ateljé- och bostadshägnad ritad av Akseli Gallén-Kallela. Programmet är avsnittsvis på finska.

12.00 Länd - suomen värt.

En kvart från västra Finland. Text på svenska.

Tyvägit på jättar! Hur är det med olyckslycka till? Kan man i dag bygga i ex ett fartyg, som inte sjunker eller en robot som styr fartyget? Produktion: Simo Pasanen.

13.00 Meddelanden.

13.25 Fabians värd. Pentti gör isomöten munspelet.

13.35 Alla vi barn i Bullerbyn. 2. Näcken vid den gamla kvarnen.

2.00 Den blomstertid nu kommer.

Sommarmusik med Sveriges Radios Symfoniorkester, Stockholms Vokalsensemble, Sylvia Vrethammar och Göran Frisström. Sång: Rune Ölverman.

plano, Made Vindling, bas, och Egil Johansen, trummar. Dir: Gustaf Sjöqvist.

14.00 Aktuellt, väder.

15.30 TV-nytt.

15.35-15.45 Månas Åsa 1989.

8. Möjligheten till ett normalt liv hägrar för alla ombord på Alpha. Professor Bergman har funnit ett nytt solsystem som kan innebära en ny existens med tillgång på frisk luft och sol. Regi: Charles Crichton.

1 rollerna: Martin Landau, Barbara Bain, Barry Morse, Prentis Hancock, Zienna Merton.

15.55 TV-nytt, väder.

16.00 Från Barnredaktionen: 19.00 Vi samlar på sälar! Sex tekniska filmer om smållingar av Gunnar Lunde. 6. Snopet-vänslingen.

TV : Lördag

LORDag 26 JUNI MIDSOMMARDAGEN TELEVISION 1

10.00-11.15 Morgonmassa från Tunet på Norra Berget i Sundsvall. Programledare Ingvar Arman.

Medv: Elisabeth Modén och Heidi Jonsson, sång. Sundsvall-Timrå Filadelfiska Musikår och Frälsningsarméns Hornmusik. Sundsvall Dir: Sig Robertsson och Bo Derborn.

Suomenkieliset ohjelmat:

Keskisäksäprika program:

1.20 Kunko ja kaverit.

2.30 Tavassapa - tallelläpää.

3.30 Linnunen - en konstarens berg.

En ateljé- och bostadshägnad ritad av Akseli Gallén-Kallela. Programmet är avsnittsvis på finska.

12.00 Länd - suomen värt.

En kvart från västra Finland. Text på svenska.

Tyvägit på jättar! Hur är det med olyckslycka till? Kan man i dag bygga i ex ett fartyg, som inte sjunker eller en robot som styr fartyget? Produktion: Simo Pasanen.

13.00 Meddelanden.

13.25 Fabians värd. Pentti gör isomöten munspelet.

13.35 Alla vi barn i Bullerbyn. 2. Näcken vid den gamla kvarnen.

2.00 Den blomstertid nu kommer.

Sommarmusik med Sveriges Radios Symfoniorkester, Stockholms Vokalsensemble, Sylvia Vrethammar och Göran Frisström. Sång: Rune Ölverman.

plano, Made Vindling, bas, och Egil Johansen, trummar. Dir: Gustaf Sjöqvist.

14.00 Aktuellt, väder.

15.30 TV-nytt.

15.35-15.45 Månas Åsa 1989.

8. Möjligheten till ett normalt liv hägrar för alla ombord på Alpha. Professor Bergman har funnit ett nytt solsystem som kan innebära en ny existens med tillgång på frisk luft och sol. Regi: Charles Crichton.

1 rollerna: Martin Landau, Barbara Bain, Barry Morse, Prentis Hancock, Zienna Merton.

15.55 TV-nytt, väder.

16.00 Från Barnredaktionen: 19.00 Vi samlar på sälar! Sex tekniska filmer om smållingar av Gunnar Lunde. 6. Snopet-vänslingen.

TV : Lördag

LORDag 26 JUNI MIDSOMMARDAGEN TELEVISION 1

10.00-11.15 Morgonmassa från Tunet på Norra Berget i Sundsvall. Programledare Ingvar Arman.

Medv: Elisabeth Modén och Heidi Jonsson, sång. Sundsvall-Timrå Filadelfiska Musikår och Frälsningsarméns Hornmusik. Sundsvall Dir: Sig Robertsson och Bo Derborn.

Suomenkieliset ohjelmat:

Keskisäksäprika program:

1.20 Kunko ja kaverit.

2.30 Tavassapa - tallelläpää.

3.30 Linnunen - en konstarens berg.

En ateljé- och bostadshägnad ritad av Akseli Gallén-Kallela. Programmet är avsnittsvis på finska.

12.00 Länd - suomen värt.

En kvart från västra Finland. Text på svenska.

Tyvägit på jättar! Hur är det med olyckslycka till? Kan man i dag bygga i ex ett fartyg, som inte sjunker eller en robot som styr fartyget? Produktion: Simo Pasanen.

13.00 Meddelanden.

13.25 Fabians värd. Pentti gör isomöten munspelet.

13.35 Alla vi barn i Bullerbyn. 2. Näcken vid den gamla kvarnen.

2.00 Den blomstertid nu kommer.

Sommarmusik med Sveriges Radios Symfoniorkester, Stockholms Vokalsensemble, Sylvia Vrethammar och Göran Frisström. Sång: Rune Ölverman.

plano, Made Vindling, bas, och Egil Johansen, trummar. Dir: Gustaf Sjöqvist.

14.00 Aktuellt, väder.

15.30 TV-nytt.

15.35-15.45 Månas Åsa 1989.

8. Möjligheten till ett normalt liv hägrar för alla ombord på Alpha. Professor Bergman har funnit ett nytt solsystem som kan innebära en ny existens med tillgång på frisk luft och sol. Regi: Charles Crichton.

1 rollerna: Martin Landau, Barbara Bain, Barry Morse, Prentis Hancock, Zienna Merton.

15.55 TV-nytt, väder.

16.00 Från Barnredaktionen: 19.00 Vi samlar på sälar! Sex tekniska filmer om smållingar av Gunnar Lunde. 6. Snopet-vänslingen.

Paganlus

moes USA-

NEW YORK - Pettumlna talvalistest uskudet on tühanded ameeriklased põõrdund nääkunsti ja sellega seotud rituaalide juurde. See on põhjustanud selkohaste artiklite ja vahendite suure müügilahla ärides, mis spetsialiseerunud okultistlike kaupadele.

Selliste kaupade nimekirja on suitsutamisaained, amuletid, küünlad, toogaid, kristallimune, pistodid, ravimitali ja -vedelike, rituaalide kujud ja isegi penlid. Nende esemete müük on mitmekordistunud viimase kolme aasta jooksul. Nääkunust on vallutanud Ameerikat ja kirikuühion on häiritud selle levimisest. Kuna kristlikud usundid ei suuda tänapäeval inimesi vaimsest rahuldada, siis olevat nääkunust muutunud moodsa ajastu usuks, eriti just nooremate hulgas ülikoolide majutusalaide.

• Huumor

Johannes ütles raake sidemaga oma parimale sõbrale. "Alfred, mul on midagi ühte tunnistada. Mul on sinu naisega suhted."

Alfred: "Näed nüüd, kui valelikud on naised! Minule ta tunnistas, et tal olevat suhe hoopis üle ilusa ja targa mehega!"

"Ema, ma tahan saada pisikest meresigat!"

"Hei küll, Juku. Kas sa tahad emaga viia meresigat?"

"Mul on see kama kõik. Peasti, et ta poegiks."

"Johannes on nii suur pugeja, et tal vaevalt maailmas leidub võistlajast!"

"Kuidamoodi siis?"

"Ta paneb salaja avarustus-pulbrit direktorilt kurjutsustale, et siis ikka ja jälle saaks öelda: "Tervist, härra direktor!"

"Juku, kuidas sul ka läheb?"

"Täna, vanema. Hästi! Almut sinu pojaga on mul vahet-vahel arusaamatusi."

